

TISKOVÁ ZPRÁVA

Ústí nad Labem 4. 10. 2022

CAFÉ NOBEL V TISÉ: LESK A BÍDA DETEKTORINGU

V dějinách archeologie najdeme jen málo momentů, kdy měl nástup nové technologie tak zásadní dopad na vývoj celého oboru, jako v případě nástupu detektorů kovů. Nebyla to však technologie samotná, ale především její snadná dostupnost a masové rozšíření ve velmi krátkém čase. O objevech i problémech, které to přineslo, bude ve čtvrtek 6. října v prostorách kavárny a restaurace Refugio v Tisé na Ústecku povídat ředitel pražského Archeologického ústavu Mgr. Jan Mařík, Ph.D.

Už na počátku devadesátých let minulého století bylo zřejmé, že detektory kovů výrazně pozmění dosavadní představy o řadě období historie. Kovové artefakty, které do té doby patřily mezi exkluzivní položky archeologických nálezových fondů, se však ocitly nikoli v rukou profesionálních archeologů, ale disponovaly s nimi nejprve stovky, posléze tisíce osob bez jakékoli odborné zkušenosti. Jedinečné archeologické nálezy se tak objevovaly na burzách a aukcích, aby posléze zmizely v soukromých sbírkách zbavené informační hodnoty bez naděje na jejich odborné vyhodnocení.

Velmi záhy se ukázalo, že výsadní postavení profesionálních archeologů při vyhledávání archeologických nálezů je pouze na papíře. Zároveň státní aparát není schopen adekvátně stíhat tisíce osob každodenně porušujících zákon. „Archeologové začali hledat cesty, jak zachránit alespoň část mizejícího archeologického dědictví,“ říká koordinátor cyklu Café Nobel **Frederik Velinský**. „Někteří se snažili nakupovat artefakty přímo na burzách, jiní se pokoušeli dokumentovat soukromé sbírky. Nakonec se však podařilo s některými hledači navázat spolupráci a zapojit alespoň malou část detektorářské komunity přímo do archeologických výzkumů. I o tom bude naše povídání.“

Přínos těchto dobrovolných spolupracovníků pro poznání i záchranu archeologického dědictví je zřejmý. Nicméně ani tato cesta není zcela bez překážek. Naráží na personální, technické i legislativní limity. Bohužel stále existuje i mnohem početnější skupina uživatelů detektorů kovů, pod jejichž rukama mizí ročně z naší krajiny desítky tisíc archeologických nálezů.

Hovořit o tom bude archeolog **Mgr. Jan Mařík, Ph.D.**, který se specializuje na období raného středověku a od roku 1998 vede archeologické výzkumy na raně středověkém hradišti v Libici nad Cidlinou. Zabývá se také problematikou ochrany a popularizace archeologického dědictví. Od roku 2017 je ředitelem Archeologického ústavu Akademie věd České republiky v Praze. Přednáší na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích a Vysoké škole chemicko-technologické v Praze.

Café Nobel začne v 18:30 h. Kavárna a restaurace Refugio se nachází u paty hlavní přístupové cesty do Tiských stěn, u kostela sv. Anny. Další informace o Café Nobel naleznete na cafenobel.ujep.cz.

Partnery Café Nobel jsou nakladatelství Academia, Nadační fond časopisu Vesmír a populárně vědecký magazín Českého rozhlasu Sever Planetárium.

Fotografie k volnému užití: Ústav archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Brno, Wikimedia Commons, CC BY-SA 4.0

Kontakt: Mgr. Frederik Velinský, frederik.velinsky@ujep.cz, 475 286 138

#MyJsmeUJEP**#PribehUJEP****#UniverzitaSeveru****#NaSever**

Café Nobel je cyklus přátelských setkání veřejnosti s vědci nad šálkem kávy. Pořadatelé z Univerzity J. E. Purkyně v Ústí nad Labem zvou do Ústí nad Labem, Teplic, Děčína a Tisé zajímavé osobnosti ze světa vědy a prostřednictvím poutavých témat se snaží představit je samotné i jejich práci obyčejným lidem.

Mgr. Jana Kasaničová, tisková mluvčí